Total No. of Printed Pages—4

4 SEM FYUGP HISC4C

2026

(May/June)

HISTORY

(Core)

Paper : HISC4C

[History of India (1526–1750)]

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ এটা শব্দ বা এটা বাক্যত দিয়া : 1×6=6

Answer the following questions in *one* word or in *one* sentence :

(a) 'হুমায়ুননামা'ৰ গ্ৰন্থকাৰ কোন ?

Who was the author of *Humayun-Nama*?

(b) 'মাদাদ-ই-মাচ' কি ?

What is 'Madad-i-Maash'?

(c) জাহাংগীৰৰ ৰাজসভাত উপস্থিত হোৱা বৃটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ প্ৰতিনিধিজনৰ নাম কি আছিল?

What was the name of the representative of the English East India Company who came to the court of Jahangir?

(d) কোনজন মোগল সম্ৰাটক 'আলমগীৰ' নামেৰে জনা গৈছিল?

Which Mughal Emperor was known as 'Alamgir'?

(e) স্বাধীন বংগৰ শেষৰজন ৰজাৰ নাম লিখা।

Name the last king of Independent Bengal.

(f) কোনজন সম্ৰাটৰ দিনত মোগল চিত্ৰকলাই চৰম উৎকৰ্ষ সাধন কৰিছিল?

Under which emperor Mughal paintings achieved its highest excellence?

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো দুটা) : 5×2=10

Write short notes on (any *two*) :

(a) বাখাৰ

Bakhar

(b) মোগল সাম্ৰাজ্যৰ উত্তৰাধিকাৰী যুদ্ধ

War of succession in the Mughal Empire

(c) গুৰু গোবিন্দ সিং

Guru Gobind Singh

(d) আকবৰৰ দিনৰ মোগল স্থাপত্য

Mughal architecture under Akbar

3. বাবৰেৰ কেনেকৈ ভাৰতবৰ্ষত মোগল সাম্ৰাজ্যৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰিছিল, বৰ্ণনা কৰা। 11

Describe how Babur laid the foundation of the Mughal Empire in India.

অথবা / **Or**

ছেৰশ্বাহৰ প্ৰশাসনীয় নীতিৰ বৰ্ণনা কৰা।

Describe the administrative system of Sher Shah.

4. জাহাংগীৰৰ ৰাজত্বকালৰ এটা চমু বিৱৰণ দিয়া। 11

Give a brief account of the reign of Jahangir.

অথবা / **Or**

ছাহজাহানৰ শাসনকালত মোগল স্থাপত্য শিল্পৰ বিকাশৰ এক মূল্যায়ন কৰা।

Evaluate the development of the Mughal architecture during the reign of Shah Jahan.

5. ঔৰংজেৱৰ ধৰ্মীয় নীতি আৰু শাসনব্যৱস্থাই মোগল সাম্ৰাজ্যৰ পতনৰ কেনে ভূমিকা পালন কৰিছিল, বিশ্লেষণ কৰা। 11

Analyze how the religious and administrative policy of Aurangzeb contributed to the decline of the Mughal Empire.

অথবা / Or

শিবাজীয়ে মাৰাঠা ৰাজ্যত প্ৰৱৰ্তন কৰা প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে লিখা।

Describe the administrative system introduced by Shivaji in Maratha Kingdom.

6. অৱধী স্থাপত্যৰ বিষয়ে এটা টোকা প্ৰস্তুত কৰা। 11

Prepare a note on Awadhi architecture.

অথবা / Or

মোগল যুগত ভাৰতৰ প্ৰাদেশিক চিত্ৰকলাৰ ধাৰাসমূহ, বিশেষকৈ কাংৰা চিত্ৰকলাৰ বিকাশ সম্পৰ্কে লিখা। 6+5=11

Write about the development of regional styles of painting in India during the Mughal period with special reference to Kangra paintings.

★★★

Total No. of Printed Pages—3

4 SEM FYUGP EDNC4C

2026

(May/June)

EDUCATION

(Core)

Paper : EDNC4C

(Education and Well-being)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ কৰা : 1×6=6

Answer the following questions :

(a) মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞান কি?

What is mental hygiene?

(b) ব্যক্তিগত লক্ষ্য বুলিলে কি বুজা?

What is personal goal?

(c) শৈক্ষিক গ্ৰেডৰ অৰ্থ কি?

What is meant by academic grade?

(d) PERMAৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

What is the full form of PERMA?

(e) ইতিবাচক শিক্ষাৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

State a characteristic of positive education.

(f) আত্মনিয়ন্ত্ৰণ মানে কি?

What is meant by self-regulation?

2. তলত দিয়াবোৰৰ চমু টোকা লিখা : 3×4=12

Write short notes on the following :

(a) কৈশোৰ কালৰ হতাশাৰ কাৰণসমূহ

Causes of depression in adolescence

(b) ক্ষমা আৰু ইয়াৰ গুৰুত্ব

Forgiveness and its importance

(c) সুস্থ প্ৰতিষ্ঠান

Positive institution

(d) সামগ্ৰিক স্বাস্থ্যৰ মাত্ৰাসমূহ

Dimensions of holistic health

3. মানসিক স্বাস্থ্য কি? সুস্থ মানসিক স্বাস্থ্যৰ লক্ষণবোৰ কি কি? কভিডৰ পৰৱৰ্তীকালীন সময়ত মানসিক স্বাস্থ্যৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 2+4+5=11

What is mental health? What are the symptoms of good mental health? Discuss the importance of mental health in post-COVID period.

4. কৈশোৰ কাল বুলিলে কি বুজায়? কৈশোৰ কালত মানসিক স্বাস্থ্যৰ অৱনতি ঘটোৱা মানসিক চাপৰ কাৰণবোৰ কি কি? মানসিক চাপ হ্ৰাস কৰিবৰ বাবে কেনেধৰণৰ ব্যৱস্থাৱলী গ্ৰহণ কৰিব পাৰি? 2+4+5=11

What is meant by adolescence? What are the causes of stress which deteriorate the mental health in adolescence? What type of measures can be taken to reduce mental stress?

5. ইতিবাচক সম্বন্ধ মানে কি? ইতিবাচক সম্বন্ধৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ উল্লেখ কৰা। সমৃদ্ধিশালী জীৱন গঢ়ি তোলাত ইতিবাচক সম্বন্ধই কেনেদৰে প্ৰভাৱ পেলায়, আলোচনা কৰা। 2+4+4=10

What is meant by positive relationship? What are the characteristics of positive relationship? Discuss the influence of positive relationship in achieving flourishing life.

6. মননশীলতা কি? মননশীলতা বৃদ্ধি কৰিবৰ বাবে কেনেধৰণৰ অনুশীলন কৰা হয়, আলোচনা কৰা। 2+8=10

What is mindfulness? Discuss the exercises to develop mindfulness.

★★★

4 SEM FYUGP ENGC4C

2026

(May/June)

ENGLISH

(Core)

Paper : ENGC4C

(Indian Classical Literature)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

UNIT—I

1. Discuss any two Rasa with reference to the plays you have studied. 10

Or

Explore the types of plays as identified by the *Natyashastra*.

UNIT—II

2. Discuss the evocation of the *Vira* (heroism) and the *Shringara* (love) Rasa in *Abhijnanam Shakuntalam*. 10

Or

The ring and the curse enrich an otherwise simple story featuring Dushyanta and Shakuntala. Do you agree? Give reasons.

Or

Examine the role and function of Shakuntala in the two Ashrams portrayed in *Abhijnanam Shakuntalam*.

3. Examine the features of a Prakarana in the play, *Mrichchhakatika*. 10

Or

Attempt a critical assessment of Vasantasena as a 'New Woman' from your reading of the play, *Mrichchhakatika*.

Or

In spite of his limited presence, Rohasena is crucial for the play, *Mrichchhakatika*. Discuss.

4. Answer any *one* of the following : 5

(a) How is nature presented in *Abhijnanam Shakuntalam*?

(b) Attempt a brief character sketch of Madhavya.

(c) Briefly comment on the political sub-plot of the play, *Mrichchhakatika*.

(d) Write a short note on Sudraka's art of characterization in *Mrichchhakatika*.

UNIT—III

5. Write short answers to the following :

(a) If Arjun is the conventional hero of the epic, Karna is a tragic hero. Do you agree? Give a reasoned answer. 5

Or

Attempt a character sketch of Kunti.

(b) Why did Yudhisthira join the game of dice? Discuss. 5

Or

Write how Lord Krishna tried to persuade Karna to join the Pandavas.

UNIT—IV

6. Critically analyze the role of the Sutradhara in 'Ankia Naat' with special reference to *Parijata Harana*. 10

Or

Discuss the women characters as depicted in *Parijata Harana.*

7. Answer any *one* of the following : 5

(a) Analyze the battle between Krishna and Indra.

(b) Analyze the role of Lord Krishna as an incarnation of Lord Vishnu in *Parijata Harana.*

(c) Write a short note on the significance of the 'Parijata' flower in *Parijata Harana.*

★★★

Total No. of Printed Pages—3

4 SEM FYUGP ASMC4C

2026

(May/June)

ASSAMESE

(Core)

Paper : ASMC4C

(অসমীয়া কবিতা)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

১। চমু উত্তৰ দিয়াঁ : ১×৭=৭

(ক) তোমাৰ পাঠ্য 'হৰমোহনৰ দিব্য উপবনৰ পৰা' শীৰ্ষক কাব্যাংশ শংকৰদেৱৰ 'কীৰ্ত্তন'ৰ কোনটো খণ্ডৰ ভিতৰুৱা ?

(খ) 'সঞ্চয়ন' নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে সম্পাদনা কৰিছে ?

(গ) কেশৱ মহন্তই সাহিত্য অকাডেমী বঁটা লাভ কৰা গ্ৰন্থখনৰ নাম কি ?

(ঘ) 'চৰ্য্যাচৰ্য্যবিনিশ্চয়' নামটো কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

(ঙ) গণেশ চন্দ্ৰ গগৈৰ এখন কবিতা-পুথিৰ নাম লিখাঁ।

(চ) 'প্ৰহ্লাদ চৰিত' কোনে ৰচনা কৰিছিল ?

(ছ) জ্ঞানপীঠ বঁটা লাভ কৰা তৃতীয়গৰাকী অসমীয়া সাহিত্যিকৰ নাম লিখাঁ।

২। (ক) অসমীয়া কবিতাৰ বিকাশৰ স্তৰসমূহ দেখুৱাই এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰাঁ। ১২

অথবা

(খ) আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ গতি-প্ৰকৃতি সন্দৰ্ভত এটি আলচ আগবঢ়োৱাঁ।

৩। (ক) তোমাৰ পাঠ্য চৰ্যাটিৰ গূঢ়াৰ্থ ব্যাখ্যা কৰি চৰ্যাগীতটোৰ সাহিত্যিক সৌন্দৰ্য বিচাৰ কৰাঁ। ৬+৬=১২

অথবা

(খ) তোমাৰ পাঠ্য 'হৰমোহনৰ দিব্য উপবনৰ পৰা' শীৰ্ষক কাব্যাংশত প্ৰকৃতিৰ বৰ্ণনা কেনেকৈ কৰা হৈছে, বিৱৰি লিখাঁ। ১২

৪। (ক) মফিজুদ্দিন হাজৰিকাৰ 'দিনকণা' কবিতাটিৰ বিষয়বস্তু আৰু তাৰ তাৎপৰ্য বিচাৰ কৰাঁ। ৬+৬=১২

অথবা

(খ) 'পৰম তৃষ্ণা' শীৰ্ষক কবিতাটিৰ ভাববস্তু বিচাৰ কৰাঁ। ১২

৫। (ক) কবিৰ চমু পৰিচয় দাঙি ধৰি 'ক্ৰমশঃ' কবিতাৰ বিষয়বস্তুৰ আভাস দিয়াঁ। ৪+৮=১২

অথবা

(খ) কৰবী ডেকা হাজৰিকাৰ 'পৰীৰ বাঁহী' কবিতাটোত প্ৰকাশিত জীৱনমুখী চিন্তা আৰু সামাজিক প্ৰমূল্যবোধৰ বিষয়ে আলোচনা কৰাঁ। ৬+৬=১২

৬। চমু টোকা লিখাঁ (যি কোনো এটা) : ৫

(ক) নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতা

(খ) দেৱকান্ত বৰুৱাৰ কবিতা

(গ) এম. কামালুদ্দিন আহমেদৰ কবিতা

★★★

Total No. of Printed Pages—11

4 SEM FYUGP ECOC4C

2026

(May/June)

ECONOMICS

(Core)

Paper : ECOC4C

(Statistical Methods for Economics)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. তলত দিয়াবোৰৰ সঠিক বিকল্পটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct option of the following :

(a) কোনটো কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱণতা জোখ গুণগত তথ্যৰ বাবে গণনা কৰিব পাৰি?

Which measure of central tendency can be calculated for qualitative data?

(i) গড় / Mean

(ii) মধ্যমা / Median

(iii) বহুলক / Mode

(iv) প্ৰসাৰ / Range

(b) এটা লুডুগুটি এবাৰ দলিওৱা হয়। যুগ্ম সংখ্যা পোৱাৰ সম্ভাৱিতা কিমান?

A die is thrown once. What is the probability of getting an even number?

(i) $\frac{1}{6}$

(ii) $\frac{1}{3}$

(iii) $\frac{1}{2}$

(iv) $\frac{2}{3}$

(c) তলৰ কোনটো পয়চন বিতৰণৰ এটা বৈশিষ্ট্য হয়?

Which of the following is a characteristic of Poisson distribution?

(i) গড় > প্ৰসৰণ

Mean > Variance

(ii) গড় < প্ৰসৰণ

Mean < Variance

(iii) গড় = প্ৰসৰণ

Mean = Variance

(iv) গড় আৰু প্ৰসৰণৰ মাজত কোনো সম্পৰ্ক নাই

No relation between mean and variance

(d) যদি এটা চলকৰ পৰিৱৰ্তনৰ অনুপাত আনটো চলকৰ পৰিৱৰ্তনৰ অনুপাতৰ সমান হয়, তেন্তে সহসম্বন্ধটোক ____ বুলি কোৱা হয়।

If the ratio of change in one variable is equal to the ratio of change in the other variable, then the correlation is said to be

(i) ৰৈখিক

linear

(ii) অৰৈখিক

non-linear

(iii) বক্ৰৰেখাযুক্ত

curvilinear

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(e) ৰৈখিক সমীকৰণ $Y = a + bX$ৰ সৰলৰেখাৰ লেখৰ ঢাল ওপৰলৈ হ'ব যদি

The straight line graph of the linear equation $Y = a + bX$, slope will be upward if

(i) $b = 0$

(ii) $b < 0$

(iii) $b > 0$

(iv) $a > 0$

(f) তাৎপৰ্যৰ স্তৰ ____ লগত জড়িত।

Level of significance is related to

(i) প্ৰথম প্ৰকাৰ ত্ৰুটিৰ

type I error

(ii) দ্বিতীয় প্ৰকাৰ ত্ৰুটিৰ

type II error

(iii) (i) আৰু (ii) দুয়োটো

Both (i) and (ii)

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(g) তলৰ কোনটো নন-পেৰামেট্ৰিক পৰীক্ষা?

Which one of the following is a non-parametric test?

(i) F-পৰীক্ষা

F-test

(ii) Z-পৰীক্ষা

Z-test

(iii) t-পৰীক্ষা

t-test

(iv) কাই-বৰ্গ পৰীক্ষা

Chi-square test

(h) দিয়া আছে লাছপায়াৰ্ছৰ সূচকাংক =110, পাচীৰ সূচকাংক =110, ফিছাৰৰ সূচকাংক নিৰ্ণয় কৰা।

Given Laspeyres' index number =110, Paasche's index number =110, calculate Fisher's ideal index number.

(i) 100

(ii) 108

(iii) 109

(iv) 110

2. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া : $4 \times 3 = 12$

Answer any *three* from the following questions :

(a) প্ৰতিৰ্দশ ত্ৰুটি আৰু অনা-প্ৰতিৰ্দশ ত্ৰুটিৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

Distinguish between sampling errors and non-sampling errors.

(b) ককুদ বক্ৰতা ধাৰণাটো উদাহৰণৰ সহায়েৰে বুজাই লিখা।

Explain the concept of Kurtosis with the help of diagram.

(c) সম্ভাৱিতাৰ স্বতঃসিদ্ধতাৰ সংজ্ঞাটো আলোচনা কৰা।

Discuss the axiomatic definition of probability.

(d) নিৰ্ণায়ক গুণাংক (R^2) কি? সহসম্বন্ধ সহগৰ পৰা ই কেনেকৈ পৃথক?

What is coefficient of determination (R^2)? How is it different from correlation coefficient?

(e) সূচক সংখ্যাৰ প্ৰধান ব্যৱহাৰসমূহ উল্লেখ কৰা।

Mention the main uses of index number.

3. (a) এটা আৰ্দশ গড়ৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰা। 3

Explain the properties of a good average.

(b) গড় বিচ্যুতি আৰু মানক বিচ্যুতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্য বুজাই লিখা। 2

Distinguish between mean deviation and standard deviation.

(c) তলৰ তথ্যৰ পৰা মধ্যমাৰ পৰা বিচ্যুতি লৈ গড় বিচ্যুতি গণনা কৰা: 3

Calculate the mean deviation from median from the following data :

X :	10	11	12	13	14
f :	3	12	18	12	3

অথবা / Or

(a) বিক্ষেপণৰ পৰম মাপ আৰু আপেক্ষিক মাপৰ পাৰ্থক্য লিখা। 3

Distinguish between absolute and relative measures of dispersion.

(b) পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানত ঘূৰ্ণনৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে লিখা। 2

Write about the concept of moments in statistics.

(c) তলৰ বাৰংবাৰতা বিভাজনৰ পৰা গড় নিৰ্ণয় কৰা : 3

Find the mean from the following frequency distribution :

শ্ৰেণী Class Interval :	15–25	25–35	35–45	45–55	55–65	65–75
বাৰংবাৰতা Frequency :	4	11	19	14	0	2

4. (a) সম্ভাৱিতাৰ যোগৰ সূত্ৰটো ব্যাখ্যা কৰা। 4

State the addition theorem of probability.

(b) ভালকৈ মিহলি কৰা তাচপাতৰ 52 খন কাৰ্ডৰ দুখন কাৰ্ড দুবাৰকৈ উলিওৱা হয়। প্ৰথম কাৰ্ড ৰজা বা ৰাণী হোৱা আৰু দ্বিতীয়খন কাৰ্ড spade বা club হোৱাৰ সম্ভাৱিতা কিমান—

Two cards are drawn two times from a well-shuffled pack of 52 cards. What is the probability that first card is either king or queen and second card is either spade or club—

(i) ঘূৰাই থোৱা;

with replacement;

(ii) ঘূৰাই নথৈ?

without replacement? 2+2=4

অথবা / **Or**

(a) গাণিতিক প্ৰত্যাশাৰ এটা উদাহৰণেৰে সংজ্ঞা লিখা। 4

Define mathematical expectation with an example.

(b) এটা মুদ্ৰা 8 বাৰ টছ কৰা হয়। সম্ভাৱিতা নিৰ্ণয় কৰা— 2+2=4

A coin is tossed 8 times. What is the probability of getting—

(i) মুণ্ড না পোৱাৰ;

no heads;

(ii) সৰ্বাধিক 3টা মুণ্ড পোৱাৰ?

at most 3 heads?

5. *(a)* ৰিক্ত প্ৰকল্প আৰু বিকল্প প্ৰকল্পৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা। 3

Differentiate between null hypothesis and alternative hypothesis.

(b) ডেংগুৰ বিৰুদ্ধে কাৰ্যকাৰিতা পৰীক্ষা কৰিবলৈ মুঠ 800 জন লোকৰ ভিতৰত 500 জনক এটা নিৰ্দিষ্ট ঔষধ প্ৰদান কৰা হৈছিল। তলত ইয়াৰ ফলাফলসমূহ দিয়া হৈছে :

A certain drug was administered to 500 people out of a total of 800 included

in the sample to test the efficacy against dengue. The results are given below :

	ডেংগু *Dengue*	ডেংগু নাই *No Dengue*	মুঠ *Total*
ঔষধ Drug	200	300	500
ঔষধ নাই No Drug	280	20	300
মুঠ Total	480	320	800

এই তথ্যৰ ভিত্তিত ডেংগু প্ৰতিৰোধৰ ক্ষেত্ৰত এই ঔষধৰ প্ৰভাৱ আছে বুলি গ্ৰহণ কৰিব পাৰিনে? (দিয়া আছে $v = 1, \chi^2_{0.05} = 3.84$) 5

On the basis of these data, can it be concluded that the drug is effective in preventing dengue? (Given, $v = 1, \chi^2_{0.05} = 3.84$)

অথবা / **Or**

(a) নমুনা বিতৰণত নমুনা আকাৰে কেনে প্ৰভাৱ পেলায়? 3

How does sample size affect the sampling distribution?

(b) অ-যাদৃচ্ছিক নমুনা সংগ্ৰহ পদ্ধতিৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা। 5

Discuss the various types of non-random sampling methods.

6. (a) ধনাত্মক সহসম্বন্ধ আৰু ঋণাত্মক সহসম্বন্ধৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা। 3

Distinguish between positive correlation and negative correlation.

(b) তলৰ তথ্যৰ পৰা কাৰ্ল পীয়েৰচনৰ সহসম্বন্ধ গুণাংক নিৰ্ণয় কৰা: 5

Calculate Karl Pearson coefficient of correlation for the following data :

X :	45	70	65	30	90	40	50	75	85	60
Y :	35	90	70	40	95	40	60	80	80	50

অথবা / **Or**

(a) সমাশ্ৰয়ণৰ বিশ্লেষণত মানক ত্ৰুটিৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা। 3

Explain the significance of standard error of estimate in regression analysis.

(b) $X = 12$ হ'লে তলৰ তথ্যসমূহৰ পৰা Yৰ প্ৰত্যাশিত মান গণনা কৰা : 5

Given the following data, calculate the expected value of Y when $X = 12$:

	X	Y
গড় Average :	7·6	14·8
মানক বিচলন Standard Deviation :	3·6	2·5

X আৰু Yৰ মাজৰ সহসম্বন্ধৰ গুণাংক = 0·99

Correlation coefficient between X and $Y = 0 \cdot 99$

7. (a) ফিচাৰৰ সূচকাংকক কিয় 'আদৰ্শ' সূচকাংক বোলা হয়? 4

Why is Fisher's index called an 'ideal' index?

(b) তলত দিয়া তথ্যৰ পৰা ফিচাৰৰ সূচকাংক নিৰ্ণয় কৰা: 4

Calculate Fisher's index number from the following data :

দ্ৰব্য *Commodity*	p_0	q_0	p_1	q_1
A	12	20	15	25
B	10	8	16	10
C	15	2	12	1
D	60	1	65	1
E	3	2	10	1

অথবা / **Or**

(a) সূচকাংকক কিয় 'অৰ্থনৈতিক বেৰ'মিটাৰ' বুলি কোৱা হয়? 4

Why is index number called 'economic barometer'?

(b) সূচকাংক নিৰ্মাণৰ লগত জড়িত সমস্যাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 4

Explain the problems involved in the construction of index numbers.

★★★

Total No. of Printed Pages—4

4 SEM FYUGP PSCC4C

2026

(May/June)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC4C

(Political Processes in India)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following as directed :

(a) ভাৰতবৰ্ষত দলত্যাগ বিৰোধী আইন কেতিয়া গৃহীত হৈছিল?

When was the anti-defection law passed in India?

(b) বহুদলীয় সন্মিলিত চৰকাৰৰ এটা গুণ উল্লেখ কৰা।

Mention any one merit of multiparty coalition government.

(c) ৰাজীৱ-লংগোৱাল চুক্তি ______ চনত সম্পাদিত হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Rajiv-Longowal Accord was signed in the year _____.

(Fill in the blank)

(d) ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজ্য পুনৰ্গঠন আয়োগৰ মুখ্য উদ্দেশ্য কি আছিল?

What was the main objective of States Reorganization Commission of India?

(e) মণ্ডল আয়োগৰ যি কোনো এটা ধাৰা উল্লেখ কৰা।

Mention any one provision of Mandal Commission.

(f) ভাৰতবৰ্ষ হৈছে এক কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ/উন্নত ৰাষ্ট্ৰ/সাম্যবাদী ৰাষ্ট্ৰ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

India is a Welfare State/Developed State/Communist State.

(Choose the correct answer)

2. তলত দিয়াসমূহৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১০০ শব্দৰ ভিতৰত) : 3×3=9

Write short notes on the following (**within 100 words** each):

(a) কংগ্ৰেছ ব্যৱস্থাৰ পতনৰ মূল কাৰণসমূহ

Causes of the decline of the Congress system

(b) উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত স্বায়ত্তশাসনৰ বাবে কৰা দাবী

Demand for Autonomy in North-Eastern Region

(c) ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ ঋণাত্মক প্ৰভাৱসমূহ

Negative impacts of globalization on Indian State

3. স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতবৰ্ষৰ উন্নয়নত ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছ দলৰ ভূমিকাৰ এক সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা। 9

Critically discuss the role of the Indian National Congress Party in the development of post-Independent India.

নাইবা / Or

ভাৰতৰ দলীয় ব্যৱস্থাত সন্মিলিত ৰাজনীতিৰ উত্থানৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

Write a note on the emergence of coalition politics in Indian party system.

4. "এজন ভাল নেতা—ভাল সংগঠক।" ভাৰতৰ ৰাজনৈতিক প্ৰক্ৰিয়াত এই কথাশাৰীৰ যথাৰ্থতা উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে বিশ্লেষণ কৰা। 9

"A good leader—good mobilizer." Analyze the statement with suitable example in the context of the political process in India.

নাইবা / Or

সাম্প্ৰতিক কালত ভাৰতবৰ্ষত ভোটদাতাৰ আচৰণ নিৰ্ধাৰণৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰকসমূহ আলোচনা কৰা।

Discuss the important factors to determine the voting behaviour in India in the contemporary period.

5. "আঞ্চলিকতাবাদ হৈছে ভাৰতৰ ঐক্য আৰু সংহতিৰ প্ৰতিবন্ধকস্বৰূপ।" উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে কথাষাৰ বিশ্লেষণ কৰা। 9

"Regionalism is an obstacle to unity and integrity of India." Analyze the statement with suitable example.

নাইবা / Or

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত বিচ্ছিন্নতাবাদী আন্দোলনৰ বাবে দায়ী কাৰকসমূহ আলোচনা কৰা।

Discuss the causes responsible for the secessionist movements in the North-Eastern Region.

6. ভাৰতৰ ধৰ্মনিৰপেক্ষতাবাদৰ বৈশিষ্ট্য আৰু সংবিধানত অন্তৰ্ভুক্ত ধাৰাসমূহ আলোচনা কৰা। 5+4=9

Discuss the characteristics and constitutional provisions of Indian secularism.

নাইবা / Or

সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ কি? ভাৰতৰ ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাত সংখ্যালঘু সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ প্ৰভাৱসমূহ আলোচনা কৰা। 2+7=9

What is communalism? Discuss the impacts of minority communalism in Indian political system.

7. ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ পৰিৱৰ্তিত প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে বিস্তাৰিত আলোচনা কৰা। 9

Discuss elaborately the changing nature of Indian State.

নাইবা / Or

ভাৰতবৰ্ষ এখন কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ হয়নে? সংবিধানত অন্তৰ্ভুক্ত ধাৰাসমূহৰ সহায়ত এই কথাষাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

Is India a welfare State? Explain the statement with the help of constitutional provisions.

★★★

4 SEM FYUGP ECOC4D

2026

(May/June)

ECONOMICS

(Core)

Paper : ECOC4D

(Intermediate Mathematical Methods for Economics)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following as directed :

(a) CES উৎপাদন ফলনে তলৰ কোনটোক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে ?

CES production function represents

(i) ক্ৰমবৰ্ধমান প্ৰতিদানৰ মাত্ৰা

increasing returns to scale

(ii) ক্ৰমহ্ৰাসমান প্ৰতিদানৰ মাত্ৰা

diminishing returns to scale

(iii) সমাহাৰ প্ৰতিদানৰ মাত্ৰা

constant returns to scale

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(b) এডাল নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ ঢাল হ'ল

The slope of an indifference curve is

(i) $\frac{x \text{ দ্ৰব্যৰ দৰ}}{y \text{ দ্ৰব্যৰ দৰ}}$

$\frac{\text{price of good } x}{\text{price of good } y}$

(ii) $\frac{x \text{ দ্ৰব্যৰ প্ৰান্তিক উপযোগিতা}}{y \text{ দ্ৰব্যৰ প্ৰান্তিক উপযোগিতা}}$

$\frac{\text{marginal utility of good } x}{\text{marginal utility of good } y}$

(ii) $\frac{x \text{ দ্ৰব্যৰ মুঠ উপযোগিতা}}{y \text{ দ্ৰব্যৰ মুঠ উপযোগিতা}}$

$\frac{\text{total utility of good } x}{\text{total utility of good } y}$

(iv) ওপৰৰ আটাইকেইটা

All of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(c) অপ্ৰতিবন্ধিত চৰম মান নিৰ্ণয়ৰ এটা অৰ্থনৈতিক প্ৰয়োগ উল্লেখ কৰা।

Mention one economic application of unconstrained optimization.

(d) এজন একচেটিয়া ব্যৱসায়ীয়ে সৰ্বোচ্চ লাভ আহৰণ কৰে যেতিয়া

A monopolist earns maximum profit when

(i) $\frac{d\pi}{dQ} = 0$

(ii) $\frac{d^2\pi}{dQ^2} < 0$

(iii) $MC = MR$

(iv) ওপৰৰ আটাইকেইটা

All of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(e) প্ৰতিবন্ধিত চৰম মান নিৰ্ণয়ৰ এটা অৰ্থনৈতিক প্ৰয়োগ উল্লেখ কৰা।

Mention one economic application of constrained optimization.

(f) মকৰাজাল আৰ্হিত, সুস্থিৰ ভাৰসমতা লাভ কৰিবলৈ হ'লে

In Cobweb model, stable equilibrium is attained when

(i) চাহিদা ৰেখাৰ ঢাল = যোগান ৰেখাৰ ঢাল হ'ব লাগিব

slope of the demand curve = slope of the supply curve

(ii) চাহিদা ৰেখাৰ ঢাল > যোগান ৰেখাৰ ঢাল হ'ব লাগিব

slope of the demand curve > slope of the supply curve

(iii) চাহিদা ৰেখাৰ ঢাল < যোগান ৰেখাৰ ঢাল হ'ব লাগিব

slope of the demand curve < slope of the supply curve

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

2. তলৰ যি কোনো দুটা বিষয়ৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 4×2=8

Write short notes on any *two* of the following :

(a) ইউলাৰৰ উপপাদ্য

Euler's theorem

(b) অপ্ৰতিবন্ধিত আৰু প্ৰতিবন্ধিত চৰম মান নিৰ্ণয়ৰ চৰ্তসমূহ

Conditions of unconstrained and constrained optimization

(c) প্ৰথম ক্ৰমৰ অন্তৰ সমীকৰণৰ অৰ্থনৈতিক প্ৰয়োগ

Economic applications of first-order difference equation

3. *(a)* প্ৰমাণ কৰি দেখুওৱা যে

Prove that—

(i) *C-D* উৎপাদন ফলনে সৃষ্টি কৰা প্ৰসাৰণ পথ হ'ল এডাল সৰলৰেখা আৰু ই মূল বিন্দুৰ মাজেৰে গতি কৰে;

the expansion path generated by *C-D* production function is a straight line and it passes through the origin;

(ii) *C-D* উৎপাদন ফলনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰতিকল্পনৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ মান 1 (এক) হয়। 6+5=11

the elasticity of substitution in case of *C-D* production function is 1 (one).

অথবা / Or

(b) *(i)* যদি $z = \frac{x+y}{3x^2}$ হয়, তেনেহ'লে dzৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।

If $z = \frac{x+y}{3x^2}$, then find the value of dz.

(ii) উৎপাদন ফলন যদি $Q = AL^{0.64}K^{0.36}$ হয়, তেনেহ'লে MPP_L আৰু MPP_K নিৰ্ণয় কৰা। 5+6=11

If the production function is $Q = AL^{0.64}K^{0.36}$, then find MPP_L and MPP_K.

4. *(a)* পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ উৎপাদিত দ্ৰব্যৰ দৰ হ'ল প্ৰতি গোটত 4 টকা আৰু প্ৰতিষ্ঠানৰ মুঠ ব্যয় ফলন হ'ল $C = Q^3 - 15Q^2 + 31Q + 100$. প্ৰতিষ্ঠানৰ ভাৰসাম্য উৎপাদন আৰু সৰ্বোচ্চ লাভৰ পৰিমাণ নিৰ্ণয় কৰা। 11

In a perfectly competitive market, the price of a product is ₹ 4 per unit and the total cost of a firm is $C = Q^3 - 15Q^2 + 31Q + 100$. Find the equilibrium output and maximum profit.

অথবা / Or

(b) এজন একচেটিয়া ব্যৱসায়ীৰ মুঠ আয় ফলন আৰু মুঠ ব্যয় ফলন হ'ল ক্ৰমে $R = 30Q - Q^2$ আৰু $C = Q^3 - 15Q^2 + 10Q + 100$.

(i) সৰ্বোচ্চ লাভ আহৰণ কৰা উৎপাদনৰ পৰিমাণ নিৰ্ণয় কৰা।

(ii) সৰ্বোচ্চ লাভৰ পৰিমাণ নিৰ্ণয় কৰা।

(iii) ভাৰসাম্য দৰ নিৰ্ণয় কৰা। 5+3+3=11

A monopolist has the following total revenue and total cost functions :

$$R = 30Q - Q^2,\ C = Q^3 - 15Q^2 + 10Q + 100$$

Find—

(i) profit maximizing output;

(ii) maximum profit;

(iii) equilibrium price.

5. *(a)* এজন উপভোক্তাই ক্ৰমে দুবিধ দ্ৰব্য x_1 আৰু x_2 উপভোগ কৰে। তেওঁৰ উপযোগিতা ফলন হ'ল $u = u(x_1, x_2)$ আৰু বাজেট প্ৰতিবন্ধক হ'ল $B = x_1P_1 + x_2P_2$. P_1 আৰু P_2 হ'ল ক্ৰমে x_1 আৰু x_2 দ্ৰব্যৰ দৰ। উপভোক্তাজনৰ ভাৰসমতাৰ চৰ্তকেইটা নিৰ্ণয় কৰা। 12

A consumer consumes two goods x_1 and x_2. His utility function is given by $u = u(x_1, x_2)$ and the budget constraint is given by $B = x_1P_1 + x_2P_2$, where P_1 and P_2 are the prices of two goods x_1 and x_2, respectively. Find out the conditions of consumer's equilibrium.

অথবা / Or

(b) $2x_1 + 4x_2 = 12$ বাধাৰ অধীনত $y = x_1^2 - x_1x_2 + 2x_2$ ফলনৰ লঘিষ্ঠ মান পাবৰ কাৰণে x_1 আৰু x_2ৰ মান কি হব নিৰ্ণয় কৰা। 12

Find the values of x_1 and x_2 which will minimize the function $y = x_1^2 - x_1x_2 + 2x_2$ subject to the constraint $2x_1 + 4x_2 = 12$.

6. *(a)* মকৰাজাল আৰ্হিৰ চাহিদা ফলন আৰু যোগান ফলন ক্ৰমে দিয়া আছে, $Q_d = 10 - 2P_t$ আৰু $Q_s = -5 + 3P_{t-1}$.

(i) আন্তঃকালীন ভাৰসাম্য দৰ কি হ'ব?

(ii) P_tৰ সময় পথ নিৰ্ণয় কৰা।

(iii) সুস্থিৰ ভাৰসমতা লাভ হবনে নহয়, নিৰ্ণয় কৰা। 4+6+2=12

In a Cobweb market model, the demand and supply functions are $Q_d = 10 - 2P_t$ and $Q_s = -5 + 3P_{t-1}$.

(i) What is intertemporal equilibrium price?

(ii) Find the time path of P_t.

(iii) Determine whether stable equilibrium can be obtained or not.

অথবা / **Or**

(b) অন্তৰ সমীকৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া। তলৰ অন্তৰ সমীকৰণটো সমাধান কৰা : 2+10=12

Define difference equation. Solve the following difference equation :

$$y_{t+1} + 3y_t = 2,\ y_0 = 5$$

★★★

4 SEM FYUGP EDNC4D

2026

(May/June)

EDUCATION

(Core)

Paper : EDNC4D

(Inclusive Education)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×6=6

Answer the following questions :

(a) শিকণ অক্ষমতা থকা শিশুৰ এটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

State one feature of a child with learning disability.

(b) সমন্বিত শিক্ষা কি?

What is integrated education?

(c) বিশেষ শিক্ষা আৰু অন্তৰ্ভুক্তিকৃত শিক্ষাৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

State a difference between special education and inclusive education.

(d) 'বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তিৰ অধিকাৰ আইন, ২০১৬'ত বিশেষভাৱে সক্ষম লোকৰ বাবে থকা এটা অধিকাৰ উল্লেখ কৰা।

Mention one right of a person with disability as per the 'Rights of Persons with Disabilities (RPWD) Act, 2016'.

(e) অন্তৰ্ভুক্তিকৃত শিক্ষাৰ উন্নীতকৰণত পৰিয়ালৰ এটা ভূমিকা উল্লেখ কৰা।

State one role of family in promoting inclusive education.

(f) সামাজিকভাৱে পিছপৰা শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ বাবে থকা ভাৰত চৰকাৰৰ এখন আঁচনিৰ নাম লিখা।

Name one scheme of the Government of India for the education of socially disadvantaged section.

2. তলত দিয়াবোৰৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা : 3×4=12

Write short notes on the following :

(a) প্ৰতিভাসম্পন্ন শিশুৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

Characteristics of gifted children

(b) শিক্ষাত অন্তৰ্ভুক্তিকৰণৰ গুৰুত্ব

Importance of inclusion in education

(c) ডাকাৰ কৰ্মআঁচনি কাঠামোৰ কৌশলসমূহ

Strategies of Dakar Framework of Action

অথবা / Or

অপাৰেচন ব্লেকবৰ্ড

Operation Black Board

(d) অন্তৰ্ভুক্তিকৃত শিক্ষা উন্নীতকৰণত বেচৰকাৰী সংস্থাৰ ভূমিকা

Role of NGOs in promoting inclusive education

অথবা / Or

বিশেষভাৱে সক্ষম শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে মেট্ৰিকোত্তৰ বৃত্তি

Post-matric scholarship for students with disability

3. আৰ্থ-সামাজিকভাৱে পিছপৰা শ্ৰেণীত অন্তৰ্ভুক্ত শিশুসকলৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা। 11

Describe the characteristics of children belonging to socio-economically disadvantaged group.

অথবা / Or

বিশেষ শিকণ অক্ষম শিশুসকলৰ শ্ৰেণীবিভাজনৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

Write a note on the classification of children with specific learning disability.

4. অন্তৰ্ভুক্তিকৃত শিক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া। অন্তৰ্ভুক্তিকৃত শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ আলোচনা কৰা। 3+7=10

Define inclusive education. Discuss the characteristics of inclusive education.

অথবা / Or

ভিন্ন প্ৰয়োজনযুক্ত শিশুসকলৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত থকা বাধাসমূহ আলোচনা কৰা। 10

Discuss the barriers of education for children with diverse needs.

5. বাধাগ্ৰস্ত লোকৰ অধিকাৰ সম্পৰ্কত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সন্মিলন, ২০০৬ সম্পৰ্কে লিখা। 11

Write the United Nations Convention on the Rights of Person with Disabilities, 2006.

অথবা / Or

শিশুৰ শিক্ষা সুৰক্ষাৰ বাবে শিক্ষাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৯ত থকা মুখ্য ব্যৱস্থাসমূহ লিখা।

Write the main provisions made by the Right to Education Act, 2009 for safeguarding the child's right to education.

6. ভিন্ন প্ৰয়োজনযুক্ত শিশুসকলৰ বিকাশৰ সুযোগ প্ৰদানৰ বাবে সহ-পাঠ্যক্ৰমিক কাৰ্যাৱলীৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ যুক্তিযুক্ততা বিচাৰ কৰা। 10

Justify the needs of co-curricular activities for facilitating development of children with diverse needs.

★★★

4 SEM FYUGP ENGC4D

2026

(May/June)

ENGLISH

(Core)

Paper : ENGC4D

(Indian Writing in English)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

UNIT—I

(Historical and Literary Context)

(*Marks* : 10)

1. Attempt any *one* of the following : 10

(a) Discuss any five factors which have contributed to the rise and growth of Indian writing in English.

(b) Write a note on the contribution of Raja Rao and Mulk Raj Anand to the development of Indian English fiction.

(c) Write a note on the contribution of the women poets to Indian English poetry in the post-independent era.

(d) Do you think that Indian writing in English largely deals with the theme of 'Indianness'? Substantiate your answer.

UNIT—II

(Indian English Novel)

(*Marks* : 20)

2. Answer any *one* of the following : 10

(a) Assess critically how Narayan has treated issues like superstition, gender discrimination, caste distinction and financial disparity in his novel, *The English Teacher*.

(b) Discuss *The English Teacher* as an autobiographical novel.

(c) "Throughout the novel *Fasting, Feasting,* we encounter a clear conflict between tradition and modernity." Comment on this observation from your reading of Anita Desai's novel, *Fasting, Feasting.*

(d) What is the significance of the title of Anita Desai's novel, *Fasting, Feasting*? Discuss.

3. Write short notes on any *two* of the following : 5×2=10

(a) Post-colonial elements in *The English Teacher*

(b) Marriage and domestic life as reflected in *The English Teacher*

(c) Uma's character in the novel, *Fasting, Feasting*

(d) Silent suffering as a dominant theme in the novel, *Fasting, Feasting*

UNIT—III

(Indian English Poetry)

(*Marks* : 15)

4. Attempt any *one* of the following : 10

(a) Write a critical note on the multiple perspectives of the Indian society as reflected in Nissim Ezekiel's poems prescribed for your study.

Or

Discuss how Ezekiel has shown the influence of superstition on a traditional Indian society in his poem, *Night of the Scorpion.*

(b) Discuss Kamala Das as a confessional poet citing examples from her poems prescribed for your study.

(c) Write a critical appreciation of any *one* of the following poems :

(i) *Freedom to the Slave*

(ii) *The Strange Affair of Robin S. Ngangom*

5. Explain with reference to the context (any *one*) : 5

(a) I'm sorry Palem.
Forgive me, for all your dreams
of peace during your remnant days
I turned out to be a small man
with small dreams, living a small life.

(b) I am Indian, very brown, born in Malabar,
I speak three languages, write in
Two, dream in one.
Don't write in English, they said, English is
Not your mother-tongue. Why not leave
Me alone, critics, friends, visiting cousins,
Every one of you? Why not let me speak in
Any language I like?

UNIT—IV

(Indian English Short Stories)

(*Marks* : 15)

6. Answer any *one* of the following : 10

(a) Critically evaluate how Salman Rushdie has sarcastically thrown light on poor people's sheer plight and deprivation in *The Free Radio.*

Or

Discuss Rushdie's *The Free Radio* as a satiric commentary on contemporary politics.

(b) Would you agree that the traditional concept of marriage as an institution has been deconstructed by Shashi Deshpande in *The Intrusion*? Justify your answer.

(c) Prepare a detailed note on the portrayal of the life of the Indian common people in Arup Kumar Dutta's short story *The Wilted Flower*.

7. Answer in brief (any *one*) : 5

(a) Prepare a brief note on the symbolic implication of the radio in Rushdie's story, *The Free Radio*.

(b) Discuss the character of the narrator in Shashi Deshpande's short story, *The Intrusion*.

(c) Comment on the suitability of the title of Arup Dutta's short story, *The Wilted Flower*.

★★★

4 SEM FYUGP HISC4D

2026

(May/June)

HISTORY

(Core)

Paper : HISC4D

[History of India—VI (c. 1757–1857)]

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ প্ৰতিটোৰ উত্তৰ এটা শব্দ বা এটা বাক্যত দিয়া : 1×6=6

Answer the following questions in *one* word or in *one* sentence each :

(a) বক্সাৰ যুদ্ধ কোন চনত হৈছিল ?

In which year did the Battle of Buxar take place?

(b) 'বশ্যতামূলক নীতি' কোনজন গৱৰ্ণৰ জেনেৰেলে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল ?

Which Governor General introduced the 'Subsidiary Alliance'?

(c) 'আৰ্যসমাজ' কোনে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল?

Who established 'Arya Samaj'?

(d) মুণ্ডা বিদ্ৰোহৰ নেতা কোন আছিল?

Who was the leader of the Munda Rebellion?

(e) ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীয়ে ভাৰতবৰ্ষত চলোৱা প্ৰথমখন ভাপ ইঞ্জিনযুক্ত নাওখনৰ নাম কি আছিল?

What was the name of the first Steamer Boat introduced by East India Company in India?

(f) ভাৰতবৰ্ষত ৰায়তৱাৰী ব্যৱস্থা কোনে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল?

Who introduced Ryotwari Settlement in India?

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো দুটা) : 5×2=10

Write short notes on (any *two*) :

(a) দ্বৈত শাসন

Dual Administration

(b) বশ্যতামূলক নীতি

Subsidiary Alliance

(c) ৰামকৃষ্ণ মিচন

Ramakrishna Mission

(d) বিৰচা মুণ্ডা

Birsa Munda

3. পলাশী যুদ্ধৰ কাৰণ আৰু ফলাফল আলোচনা কৰা। 11

Discuss the causes and effects of the Battle of Plassey.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষৰ ইতিহাসত টিপু চুলতানৰ গুৰুত্ব সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

Critically evaluate the significance of Tipu Sultan in Indian History.

4. লৰ্ড কৰ্ণৱালিচৰ ভূমি ৰাজহ সংস্কাৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 11

Analyze the land revenue reforms of Lord Cornwallis.

অথবা / Or

ব্ৰহ্মদেশৰ লগত ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ সম্পৰ্ক সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

Critically evaluate East India Company's relationship with Burma.

5. ভাৰতবৰ্ষত ব্ৰিটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ ভূমি ৰাজহ নীতি সম্পৰ্কে এটা চমু টোকা লিখা। 11

Write a brief note on the Land Revenue policies of British East India Company in India.

অথবা / Or

লৰ্ড উইলিয়াম বেণ্টিংকৰ সামাজিক সংস্কাৰসমূহৰ আলোচনা কৰা।

Give an account of the social reforms of Lord William Bentinck.

6. লৰ্ড ডেলহাউচীৰ 'স্বত্ববিলোপ নীতি' সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। ভাৰতবৰ্ষত ইয়াৰ প্ৰতিক্ৰিয়া কেনেধৰণৰ আছিল? 11

Write briefly on the 'Doctrine of Lapse' policy introduced by Lord Dalhousie. What were the repercussions of this policy in India?

অথবা / Or

ঊনবিংশ শতিকাত ভাৰতবৰ্ষত সংঘটিত হোৱা বিভিন্ন জনজাতীয় বিদ্ৰোহসমূহৰ চমু আলোচনা কৰা।

Give a brief description of various Tribal Revolts against the British in 19th century India.

★★★

4 SEM FYUGP ASMC4D

2026

(May/June)

ASSAMESE

(Core)

Paper : ASMC4D

(Introduction to Linguistics)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

১। (ক) ভাষা কাক বোলে ? ভাষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰাঁ। ২+১০=১২

অথবা

(খ) চমুকৈ লিখাঁ : ৪×৩=১২

(১) কেঅ'ল

(২) নৃগোষ্ঠীয় উপভাষা

(৩) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ভাষা

২। (ক) ভাষাবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা নিৰূপণ কৰি তুলনামূলক আৰু বৈপৰীত্যমূলক ভাষাবিজ্ঞানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। ৪+১২=১৬

অথবা

(খ) চমুকৈ লিখা : ৮+৮=১৬

(১) বৰ্ণনাত্মক ভাষাবিজ্ঞান

(২) প্ৰয়োগ-ভাষাবিজ্ঞান

৩। (ক) ধ্বনিবিজ্ঞান-ধাৰণা প্ৰদান কৰি ধ্বনিবিজ্ঞানৰ প্ৰকাৰভেদ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। ৪+১২=১৬

অথবা

(খ) চমুকৈ লিখা : ৪×৪=১৬

(১) বৰ্ণ-বিজ্ঞান

(২) ৰূপ-বিজ্ঞান

(৩) অৰ্থ-বিজ্ঞান

(৪) বাক্যতত্ত্ব

৪। (ক) ভাৰতবৰ্ষত ভাষাচৰ্চাৰ ইতিহাস সম্পৰ্কে এটি আলোচনা যুগুত কৰা। ১০

অথবা

(খ) চমুকৈ লিখা : ৫+৫=১০

(১) প্ৰাচীন গ্ৰীক আৰু ৰোমত ভাষাচৰ্চা

(২) ফাৰ্ডিনাণ্ড দি চ্যুৰৰ ভাষাবিজ্ঞানচৰ্চা

৫। চমু উত্তৰ লিখা : ১×৬=৬

(ক) 'ধ্বনিবিজ্ঞানৰ ভূমিকা' গ্ৰন্থখনৰ গ্ৰন্থকাৰ কোন?

(খ) আধুনিক ভাষাবিজ্ঞানৰ জনক কোন?

(গ) ৰূপান্তৰ উৎপাদক ব্যাকৰণ (transformational generative grammar)ৰ জনক কোন?

(ঘ) অসমৰ এটা নৃগোষ্ঠীয় ভাষাৰ নাম লিখা।

(ঙ) "বৰ্ণ-বিজ্ঞান বাগ্‌ধ্বনি বিশ্লেষণৰ প্ৰক্ৰিয়া"—কোনে কৈছিল?

(চ) AFDৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

★★★

4 SEM FYUGP PSCC4D

2026

(May-June)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC4D

(Political Theory : Concepts and Debates)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×6=6

Answer the following questions :

(a) *Two Concepts of Liberty* শীৰ্ষক গ্ৰন্থখন কোনে প্ৰণয়ন কৰিছিল ?

Who authored the book, *Two Concepts of Liberty*?

(b) ভাৰতবৰ্ষত প্ৰচলিত যি কোনো এবিধ 'যোগাত্মক পদক্ষেপ'ৰ উদাহৰণ দিয়া।

Give example of any one kind of 'Affirmative Action' prevailing in India.

(c) ঋণাত্মক স্বতন্ত্ৰতাৰ এক বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write one feature of negative liberty.

(d) *Seeing Like a Feminist* শীৰ্ষক গ্ৰন্থখন কোনে প্ৰণয়ন কৰিছিল ?

Who authored the book, *Seeing Like a Feminist*?

(e) UDHR কেতিয়া গ্ৰহণ কৰা হৈছিল ?

When was the UDHR adopted?

(f) বহুসাংস্কৃতিক সমাজত সহনশীলতা বৃদ্ধিৰ যি কোনো এক উপায় লিখা ।

Write any one measure of fostering tolerance in multicultural society.

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত টোকা প্ৰস্তুত কৰা (প্ৰতিটো ১০০ শব্দৰ ভিতৰত) : 3×3=9

Prepare notes on the following (**within 100 words** each) :

(a) মত প্ৰকাশৰ স্বতন্ত্ৰতা

Freedom of expression

(b) ন্যায়ৰ নাৰীবাদী ধাৰণা

Feminist account of justice

(c) প্ৰাকৃতিক অধিকাৰৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ

Key features of natural rights

3. অমৰ্ত্য সেনৰ ধাৰণাৰ বিশেষ প্ৰসংগৰে 'মুক্তি আৰু উন্নয়ন হিচাপে স্বতন্ত্ৰতা'ৰ এক আলোচনা আগবঢ়োৱা । 9

Discuss 'Freedom as Emancipation and Development' with special reference to the ideas of Amartya Sen.

নাইবা / Or

স্বতন্ত্ৰতা আৰু সমতাৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে এক সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা । 9

Make a critical analysis of the relationship between freedom and equality.

4. সমতা বুলিলে কি বুজা ? সমতাৰ বিভিন্ন ধাৰা সম্পৰ্কে এক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা । 2+7=9

What do you mean by equality? Make an analysis of different trends of equality.

নাইবা / Or

সমঅধিকাৰবাদ মানে কি ? সমাজত সমঅধিকাৰবাদ স্থাপনৰ বিভিন্ন সামাজিক-ৰাজনৈতিক পদ্ধতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা । 3+6=9

What is Egalitarianism? Discuss the various socio-political means of establishing egalitarianism in society.

5. সামূহিকবাদী সমালোচনাৰ বিশেষ প্ৰসংগৰে বিতৰণমূলক ন্যায়ৰ এক আলোচনা আগবঢ়োৱা । 9

Make an analysis of distributive justice paying special attention to its communitarian critique.

নাইবা / Or

পদ্ধতিগত ন্যায় বুলিলে কি বুজা ? পদ্ধতিগত ন্যায়ৰ মূল ধাৰণাৰ পৰা বাস্তৱিক ন্যায়ৰ মূল ধাৰণাৰ পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা । 2+7=9

What do you mean by procedural justice? Distinguish the key properties of procedural justice from those of substantial justice.

6. তিনি প্ৰজন্মৰ অধিকাৰৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা। একবিংশ শতিকাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই অধিকাৰসমূহৰ উৰ্ধ্বত অন্য অধিকাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে বুলি ভাবানে? তোমাৰ উত্তৰৰ সাপেক্ষে উপযুক্ত যুক্তি আগবঢ়োৱা। 5+4=9

Briefly discuss about three generations of rights. Do you think that there is need of other rights beyond these rights in the context of 21st century? Substantiate your answer with proper arguments.

নাইবা / Or

"অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্য ইটো আনটোৰ পৰিপূৰক।" এই উক্তি তুমি সমৰ্থন কৰানে? অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্যৰ পাৰস্পৰিক সম্পৰ্কৰ ভিত্তিত উক্ত উক্তিৰ বৈধতা পৰীক্ষা কৰা। 9

"Right and duties are supplementary to each other". Do you support this statement? Assess the validity of this statement on the basis of the mutual relationship between Rights and Duties.

7. ৰাষ্ট্ৰৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ প্ৰতি প্ৰত্যাহ্বানসমূহ সৃষ্টি কৰা বিভিন্ন কাৰক সম্পৰ্কে এক সমালোচনামূলক আলোচনা আগবঢ়োৱা। 9

Critically analyze various factors posing challenges to State Sovereignty.

নাইবা / Or

Samuel P. Huntingtonৰ 'সভ্যতাৰ সংঘাত'ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত বহুসাংস্কৃতিকতাবাদৰ ভৱিষ্যৎ সম্পৰ্কে এক টোকা প্ৰস্তুত কৰা। 9

Prepare a note on the future of multiculturalism in the context of 'clashes of civilization' put forwarded by Samuel P. Huntington.

★★★